

AVISOS FITOSANITARIS

FEBRER 2018

FORESTALS

Processionària (*Thaumetopoea pityocampa*)

La plaga en aquests moments està en l'últim estadi de la fase d'eruga i es comencen a veure les primeres processons d'enterrament, **s'ha de tenir molta cura perquè en aquest estadi les erugues tenen pèls molt urticants**. Quan els atacs han estat forts, els pins queden totalment defoliats i es poden observar les típiques bosses on les erugues es refugien del fred.

Pins amb fort atac de processionària

Processó d'enterrament

Mesures culturals: Tallada i destrucció de les bosses (crema de les bosses, immersió en aigua, etc.).

Control químic: encara s'està a temps de realitzar tractaments insecticides dirigits a les bosses, els arbres i/o a les processons.

- Per a evitar la perillosa acció dels pèls urticants que desprenen les erugues cal actuar sempre d'esquena al vent, i protegir les mans i els ulls

Perforadors dels brots (*Tomicus piniperda* i *Tomicus minor*)

Aquests coleòpters es localitzen a les zones de clima fred i poden atacar qualsevol espècie de pi, dirigint l'atac a les branques gruixudes i el tronc. Generalment només afecten arbres debilitats a causa de vegetar en sols dèbils o en condicions climatològiques adverses o per presentar ferides. Tot i això, quan les poblacions d'aquest insecte són molt grans, poden atacar també arbres sans.

En aquests moments els adults hivernants reinicien la seva activitat i es poden apreciar les perforacions al tronc originades per a realitzar la posta dels ous. Quan les larves comencen el seu desenvolupament i creen les galeries, és el moment en que produeixen els danys més importants, arribant inclús a matar l'arbre.

Mesures culturals: no deixar al bosc troncs ni branques de més de 6 cm de diàmetre i tallar, triturar, escorçar o tractar els arbres amb un grau important d'atac abans que els insectes els abandonin.

Col·locació de punts-esquer de finals de febrer a principis d'abril que es correspon amb el període d'aparellament.

CASTANYER

[Vespeta del castanyer](#) (*Dryocosmus kuriphilus*)

El 30 de setembre de 2014 es deroga la Decisió 2006/464/CE, relativa a les mesures provisionals urgents per prevenir la introducció i propagació en la Comunitat de l'organisme *Dryocosmus kuriphilus* Yasumatsu.

Mitjançant l'ORDRE AAM/390/2014, de 15 de desembre es deroga ORDRE AAM/390/2014, de 15 de desembre (DOGC núm. 6782. 5/1/2015)

El fet de que es derogui aquesta Ordre no vol dir que aquest insecte deixi de ser perjudicial, sinó que les mesures legals adoptades a nivell europeu han demostrat no ser efectives per al control d'aquesta plaga.

POLLANCRE

[Corc del pollancre](#) (*Cryptorhynchus lapathi*)

És un coleòpter que ataca pollancre i salzes, sobretot quan són joves. Als mesos de febrer i març les larves penetren al tronc excavant una galeria ascendent, en alguns casos els arbres es poden trencar com a conseqüència del vent i la fusta queda depreciada per la presència d'aquestes galeries.

Per detectar la presència d'aquest coleòpter ens hem de fixar en els forats per on han penetrat les larves, en els quals veurem unes serradures molt característiques barrejades amb saba de color blanquinós.

Mesures culturals

Cal utilitzar planters exempts d'aquesta plaga i efectuar les plantacions de pollancre en terrenys adequats i on no hi manqui l'aigua.

Si es troben planters afectats, s'hauran de destruir.

Control químic

En el cas de presència d'aquest insecte, es poden fer tractaments contra les larves subcorticals, aplicant productes penetrants als dos-tres metres inferiors del tronc. Aquests tractaments s'han de realitzar a l'inici de la tardor o als mesos de febrer-març. Aquest tractament és molt important realitzar-lo en plantacions de primer i segon any.

Adult de corc del pollancre

ORGANISMES FORESTALS DE QUARANTENA

Nematode de la fusta (*Bursaphelenchus xylophilus*)

És un nematode que provoca la mort dels pins, i està associat amb diferents espècies de *Monochamus* (insectes coleòpters que actuen com a vectors del nematode). Les espècies més susceptibles són el pi pinastre o marítim (*P. pinaster*), el pi roig (*P. sylvestris*) i la pinassa (*P. nigra*).

Portugal continental i Madèira estan afectats per aquest nematode i han estat considerats zona demarcada respecte aquest organisme nociu de quarantena. Per aquest motiu tots els pins, fustes i material d'emalatge de fusta procedents d'aquest país, han de venir acompanyats de Passaport Fitosanitari CE, o en el cas de les fustes tractades adientment per termoteràpia i marcades amb el símbol de la NIMF 15. A Espanya també s'han detectat focus a Extremadura, Galícia i Castella i Lleó.

Mesures culturals

Els Serveis de Sanitat Vegetal i de Gestió Forestal del DARP han establert mecanismes per garantir que aquesta malaltia no s'introdueixi a Catalunya. Per aquesta raó es duen a terme:

- Prospeccions a les masses forestals susceptibles
- Inspeccions a les serradores i indústries de la fusta
- Control de les importacions i transport de fusta i dels embalatges de fusta.

El xancre resinós dels pins (*Fusarium circinatum* "telemorf. *Gibberella circinata*")

És una greu malaltia provocada pel fong (*Gibberella circinata*) que ataca els pins, principalment *Pinus radiata*. A Catalunya no s'ha detectat la seva presència.

En arbres el símptoma més característic és la formació de xancre en branques i al tronc, amb abundant secreció de reïna i, en conseqüència, l'assecada de les branques a la part alta de l'arbre i la consegüent mort.

En plàntules els símptomes són l'esgrogueïment i assecada de les acícules inferiors amb progressió cap a les terminals.

Xancre en el tronc

Plàntula afectada per *F. Circinatum*

Cal evitar que aquesta malaltia s'introdueixi a Catalunya; per això és important la seva detecció precoç i la destrucció dels primers focus que apareguin.

Qualsevol indicatiu o sospita de la presència de la malaltia s'ha de notificar al DARP, Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat) o al Servei de Gestió Forestal (sanitatforestal.daam@gencat.cat) per tal de procedir a la seva confirmació i, si s'escau, a aplicar mesures d'eradicació.

PARCS I JARDINS

PALMERES

[Eruga barrinadora](#) (*Paysandisia archon*)

La incidència principal d'aquesta plaga té lloc a la demarcació de Girona, però de forma puntual s'ha detectat a altres indrets del nostre territori. El major número de palmeres afectades pertanyen a l'espècie *Trachycarpus fortunei*, però s'ha detectat sobre algun exemplar de *Phoenix dactylifera*, *Phoenix canariensis* i *Chamaerops humilis* (ornamental).

En aquest moment, si es detecten palmeres molt afectades i irrecuperables, cal talar-les i destruir-les mitjançant la trituració.

[Morrut de les palmeres](#) (*Rhynchophorus ferrugineus*)

Recordeu que la vigilància de les palmeres d'espècies sensibles és l'eina principal de lluita contra el morrut. Consulteu la pàgina web del DARP on trobareu informació respecte dels tractaments fitosanitaris, la normativa i altres aspectes relacionats amb la plaga

Consulteu a internet la web del DARP on trobareu més informació: www.gencat.cat/agricultura

Mesures culturals

És el moment idoni de fer treballs de poda. Si s'ha previst fer-ne, cal efectuar-los durant els mesos de desembre, gener i febrer. És una bona ocasió per observar si l'exemplar està afectat. Les palmeres afectades amb possibilitats de recuperació, cal netejar les parts afectades que es desprenguin amb facilitat per tal de afavorir l'efecte dels tractaments fitosanitaris. Les palmeres afectades sense possibilitats de recuperació, cal procedir a la seva immediata eliminació. Les restes de parts afectades sempre es portaran a les plantes de recollida i gestió establertes. Consulteu el web del DAAM.

Control químic

Cas de detectar exemplars afectats, fer immediatament tractaments de xoc. Consulteu el web del DAAM on figuren els productes fitosanitaris i les estratègies més adients per lluitar contra aquesta greu plaga.

Productes: consulteu productes autoritzats, contra barrinador de les palmeres, al web del Registre Oficial de Productes i Material Fitosanitari, del Ministeri d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient (MAGRAMA)

Recordeu que totes les palmeres que circulen o es planten al nostre territori han d'anar acompanyades del preceptiu [Passaport Fitosanitari CE](#).

Per tal de fer front a aquesta plaga, la Generalitat de Catalunya i la Unió Europea, han publicat

una sèrie de disposicions en les quals s'estableixen les actuacions que cal dur a terme per controlar la plaga.

Les vigents actualment són les següents:

- Ordre ARP/343/2006 i posteriors modificacions.
- Decisió 2007/365/CE i posteriors modificacions.

ROSÀCIES

Foc bacterià (*Erwinia amylovora*)

Teniu present que segons la legislació vigent, totes les plantes de les espècies ornamentals susceptibles: *Amelanchier*, *Chaenomeles*, *Cotoneaster*, *Crataegus*, *Cydonia*, *Eryobotrya*, *Malus*, *Mespilus*, *Photinia davidiana*, *Pyracantha*, *Pyrus*, *Sorbus*, destinades a noves plantacions han d'anar emparades amb "Passaport fitosanitari CE-ZP", (zona protegida), i que s'ha de guardar durant 3 anys i que garanteix que estan exemptes de foc bacterià.

Recordeu que la Llei de sanitat vegetal 43/2002 obliga als agricultors, els professionals i els planteristes a comunicar en tot moment símptomes sospitosos de plagues de quarantena (cas del foc bacterià)

PUNTS PER A LA RECOLLIDA D'ENVASOS DE FITOSANITARIS A CATALUNYA

Durant tot l'any es poden lliurar els envasos buits de productes fitosanitaris, que continguin el símbol de SIGFITO, en les entitats col·laboradores. Per més informació entreu al web de [SIGFITO](#)

PRODUCTES FITOSANITARIS

Per tal de comprovar si un producte fitosanitari està autoritzat per a un cultiu determinat, cal fer la consulta al web del [Registro Oficial de Productos y Material Fitosanitario, del Ministerio de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente \(MAPAMA\)](#)

PER A MÉS INFORMACIÓ: www.gencat.cat/agricultura/sanitat

Servei de Sanitat Vegetal (ssv.dar@gencat.cat):

Laboratori:	93 753 18 31 i 93 753 81 56
Serveis Centrals:	93 409 20 90
Serveis Territorials a Barcelona:	93 409 20 90
Serveis Territorials a Girona:	972 45 43 10
Serveis Territorials a Lleida:	973 23 64 12
Serveis Territorials a Tarragona:	977 25 04 21
Serveis Territorials a Terres de l'Ebre	977 50 01 74

Servei de Gestió Forestal: 93 567 42 00 (sanitatforestal.daam@gencat.cat)